

Novi »svemirski« podrum

»Stari« podrumi postali su premali

Ivan Enjingi uzgaja i 250-ak goveda

nastavak sa str. 45.

– Pokazalo je i ovo vrijeme zadnje da nismo baš primjeren narod, da više volimo druge, tuđe nego svoje. Na žalost, većina nastoji ne pomoći čovjeku. Ja pamtim neko staro vrijeme. Kad si nešto radio, nisi nikog morao zvati, svi su bili na pomoći. Nekoliko sam kuća, zgrada napravio da nisam nikom ni dinara dao. Ali tako sam i ja drugima gradio. Stvarali smo zajedništvom i suradnjom, pomagali jedan drugom i zato se više stvaralo nego danas. I zato ništa u nas napredovalo nije, jedino vinogradarstvo i vinarstvo i to zbog suradnje. Svojim iskustvom i mogućnostima svima sam pomagao, pa su i drugi pomogli drugima. Podigao se standard vina i tko god se nije u to mogao uklopiti, taj nestaje. Imamo idealne uvjete u Hrvatskoj za proizvodnju grožđa i vina i samo treba raditi. Mislim da nema te vinarske zemlje kojoj ne možemo parirati i ići s njom u korak. Nama zajedništva, nema više onog pomaganja, suradnje. Svatko ide na svoju stranu. Mislim da je to jedan od glavnih naših problema, da nas to košta, i ako tako nastavimo sami sebe ćemo pogubit. Pogubit ćemo se – ističe Enjingi.

Politika je ta koja ga ljuti. – Umjesto da nas pomaže, država nas opterećuje tolikom birokracijom i administracijom da mi se već pomalo gadi ovaj posao. Samo papiri, papiri, papiri! Nikog ne interesira kako stvoriti novi vinograd, kako napraviti dobro vino, nego papiri, papiri, papiri. Ta prekobrojna birokracija koja je uhljebljena na račun jadne proizvodnje, da opravda svoje postojanje izmišlja probleme koji nas gaze i uništavaju – kazuje Enjingi.

– Onda vi zapravo idete dalje i dalje koliko iz ljubavi toliko i iz dišpeta – velimo. – Idem iz dišpeta! Iz dišpeta i za primjer sam radio uvijek i kad bi sada sveo račun mislim da sam napravio dosta. Ali, napravio bih i puno više da su bili hrvatski uvjeti bolji – ne dvoji Enjingi.

Voljeni bajs

I zato je planova u njega koliko vam drago. Vinograda je, kako rekostmo, u njega preko 60 hektara s nekih 500.000 loza. Ideja je da vrhunskog vina bude 4.000 litara po hektaru, makar nekih sorti, kaže, bude i manje. Što se tiče savjeta mladosti koja bi od vinogradarstva i vinarstva živjela, sve je jednostavno: »Biti dobri ljudi, radišni. Da je više suradnje

tako da jedan od drugog iz iskustva pokupi sve, da se ne 'ubija', ne otkriva Ameriku, jer to je najteže i najskuplje».

– Ali za zaslužiti da im tamburaši spjevaju pjesmu trebat će im ipak nešto više! Vama su je spjevali.

– Ma doći će i to – na to će Enjingi.

Pjesma koja kaže: »S jeseni je lipo, u Požegi biti, i kod Ive Enjingija piti!«

– Sve je to ljubav, a jedna od mojih ljubavi, mog zadovoljstva je i glazba – ne to će Enjingi.

Svirao je on tambure po raznim bendovima 20-ak godina i kad je prestao svirati, pofalilo mu je. Sve ostalo je, reklo bi se, povijest: i to da je među vinogradarima bilo dobrih pjevača, i to da se šjor Ivi učinilo da uvijek iste pjesme pjevaju i da im treba nešto novog, i to kako je vratio Požegi festival 70-ih kad se činilo nemogućim, i to kako je 'usput' natjerao kolege vinare da te 1972. godine da vinom boce napune pa izlože 30,40 vrsta što je do tada bilo nepojmljivo. Važno je znati da je u to doba tamburaška glazba skoro nestala, jer je, kaže Enjingi, bilo sramotno svirati tambure.

– A tambura je hrvatski nacionalni instrument, to mogu odgovorno reći. U mojoj obitelji bilo je jako dobrih glazbenika, čak i onih koji su otišli u Ameriku i zamislite, odnijeli sa sobom tambure. A među njima i jedan Dalmatinac koji je odnio bas u Ameriku, pa su svoj bend imali! Dalmatinac i bas! Da mi je to sliku negdje naći – smije se Enjingi.

Inače, taj bas, ili bajs bio je i njegova ljubav. U tamburaškom sastavu bas, u nogometu golman, vazda nešto za što se ostali ne otimaju.

– Nikad ne biram lakšu

stranu, uvijek težu jer ću tada najviše napraviti – na to će Enjingi.

Najduža apstinencija

Tambura, zajedništvo, Hrnjavac i djetinjstva u kojem su živjeli u slozi Hrvati, Slovaci, Česi, Mađari, Srbi...

– Dijete sam ovdje poniklo, pamtim ona vremena te 40-e i 50-e godine, djedove od 80 i 90 godina od kojih sam uvijek čuo ponešto. Kod nas su se u kući radile sve majstorije i svirala se glazba. Rijetko koji dan se nisu isprobavali novi instrumenti, popravljani, izmijenjeni, tako da je uvijek bilo lipih priča, lipih pjesma. To me i interesiralo, pa sam se uvijek vrtio oko didova, dobrih tamburaša, pjevača – priča Enjingi.

Priča i kako su se njegovi iz Mađarske, s Balatona, otišli u Hrvatsku još 1882. godine i to prvo u Badljevinu, priča kako se pet obitelji Čaha, Mađara i Nijemaca pa kupili od pravoslavca Čonča ovdje imanje da ima svatko po deset hektara, priča kako su to onomad Turci živjeli i kako je je kasnije Marija Terezija doselila Vlahe da se zemlja obrađuje i ne zarasta u korov.

– Kad su došli moji, tih pet familija, iza njih su dolazili drugi, puno Čeha, Slovaka, Nijemaca, Ukrajinaca, i Turaka je bilo koji su se naselili. Bilo je toliko kultura, toliko kuhinja, toliko slava, toliko svega, ali po mom sjećanju i po onom što mi je dida pričao bilo je to savršeno jedinstvo, suradnja, pomaganje – kazuje Enjingi.

Bit će, k'o što rekostmo knjiga, makar ima tu materijala i za TV seriju. Bila bi u serijalu sigurno i nestvarna epizoda o jednoj od najdužih apstinencija u vinara ikada igdje zabilježenoj. Elem, doba je kad je premijer Ivo Sanader.

On je na snagu stavio zakon o 0,0 promila u vozača. Zaludu mnogi govorili da je to put za propast. Enjingi ne samo da je bio najglasniji već je, u znak prosvjeda, vodu pio dok god zakon ne padne.

– Tri godine, devet mjeseci i 27 dana! Da ne pijem, nisu vjerovali ni oni protiv kojih sam se borio. Slali su policiju da me na autocesti izdvoje i daju mi balon da opušem dok otraga novinari čekaju – priča Enjingi.

Bitke su konstanta

Bila je ta borba velika i važna kao i recimo ona kada je prvi hrvatski Zakon o vinu male privatnike isključio tako da dobiti nisu mogli oznaku zemljopisnog porijekla bez obzira na kvalitetu i sortu. Morali su na sve pisati da je stolno vino, i puniti ga u bocu od litre, onu s plehom zatvorenu. Bitke su konstanta. Druženje u Enjingijevom podrumu također. Taj kad podrum otvori prijateljima, onda je to u punom smislu riječi otvoren podrum.

– Pa da, naši su stari izmišljali razlog da se prijatelji nađu. Tako sam i ja uveo tri događaja godišnje: Sveti Vinko, moj rođendan i Sveti Martin, kad okupim prijatelje da se družimo. A i inače se razloga nade, da se poslije napornog rada odmorimo uz kakvu pjesmu – veli Enjingi.

I da, graševina kasna berba, njegov je favorit. Nije bez vruga ona godišnje 2002. nagrađena 2004. godine, i nije bez razloga tad svijet shvatio da ima Hrvatske i

njenih vina i da ima Enjingi. Graševina, taman da mu smiješak pobjegne dok o njoj priča. Jer, kaže, što je za ljude uz obalu maslina, to je za vinare na kontinentu graševina, ona koja daje uvijek više i za uzvrat ne pita ništa. »Nema tipa vina, nema sorte koja daje takvu lepezu različitosti kao graševina«, ističe Enjingi.

Točit će se ona, nema sumnje, i na proslavi 80-og rođendana. Podrum čeka promocija već sada za Svetog Vinka. A čega će sve u Enjingija biti u novoj godini!? »Puno lipih stvari, samo treba dobro društvo«, sa smiješkom će Enjingi.

Podobnost i interes

Izlazimo iz novog podruma. Penjemo se vani gdje se gradi novih 1.000 kvadrata prostora koji čeka da ga se pod krov stavi. Iz cisterni od 50.000 litara kušamo i Venje crno. Podno nas prvi plantažni vinograd što ga je Enjingi podigao. Malo dalje novi vinogradi. A hladni je zimski dan,

i tiho je, i daje na dobro. Makar, kaže Enjingi da se boji da se hrvatski narod

izopačio u odnosu na onaj koji je kao dijete upoznao i znao.

– Ništa ne ide dobro. Sve se komplicira, izmišlja, fantazira, živi se u oblacima. Svi žele samo neki provod, neke zabave, da ubiju vrijeme, a ne da se bave poslom i nešto stvaraju. Pa onda kad nešto stvore, da i slave. Sve smo poremetili, pobrkali lončiće. Ima pametnih, vrijednih, dobrih ljudi, ali ne mogu doći do izražaja. Jer, oni se za ništa ne pitaju. Samo se pita podobnost. I interes – upozorava Enjingi.

Izvući to ozbiljno, jer iskustvo tu progovara. No, s druge strane nikada nije ni pomislio da iz Slavonije ode. A vabili ga onomad, recimo Nijemci početkom 80-ih, nudili mu plaću koliko god hoće veliku kad su vidjeli patente njegove.

– Rekao sam im da nemaju novaca, ni bilo što drugo, da bi ostavio Hrvatsku. Nisam se predao toj ponudi, ostao sam da rintam, da radim bez puno tehnike i mehanizacije. Najprije sve na fizički način, a onda postupno nabavljao mehanizaciju. Danas imam u vinogradu i podrumu najsvremeniju mehanizaciju koja uopće postoji s puno mojih patenata koji danas koriste svi – veli Enjingi.

– Jeste li bogat čovjek, šjor Ivo? – pitamo.

– Jesam, jer sam zdrav – kaže Enjingi.

– A i znate sve. Nemate više što od koga naučiti – kazujemo.

– Mislim da još ništa ne znam.

Svaki novi trs, svaki novi grozd, svako vino novo je priča – na to će majstor. Šetamo do stada.

– B e z blaga nema ekologije.

Mora biti zatvoren taj krug poljoprivredne proizvodnje, a onda je blago neizbježno. Jer, blago će očistiti prostore koji nisu pogodni za neku veću proizvodnju, oni će preko zime, dok se 'rane, napraviti puno stajskog gnojiva koje je nezaobilazno. A ima i najboljeg mesa – govori Enjingi.

Onda se naslonio na ogradu, krenuo dozivati anguse i kao da je načas 'odluta' negdje. Na tren kao da je oživjelo ono selo u kojem je i did što priča priča i baka koja podrumari. Pa im drago sve...

Prvi plantažni vinograd koji je Enjingi napravio i imanje u pozadini

